

8. foglalkozásblokk

Dologra fel!

Felkészítem magam 2.

Ajánlott korosztály/létszám	10. osztály, 10-12 fős csoport
Ajánlott időkeret	2×45 perc
A foglalkozás közvetlen célja	A gyakorlati helyen zajló megfigyeléshez nyújtanak segítséget a foglalkozás feladatai. A játékok a munkahelyi gyakorlat megfigyelési szempontjainak átgondoltatására adnak lehetőséget.
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Kognitív: véleményalkotás, anyanyelvi kommunikáció, ok-okozati összefüggések belátása, stratégiai tervezés képessége, céltudatosság, célmeghatározás Információkezelés: írott szöveg feldolgozása, lényegkiemelés, következtetések levonása
Kapcsolódási pontok	Magyar nyelv és irodalom: Anyanyelvi kommunikáció Életvitel és gyakorlati ismeretek: Pályaorientáció Ember és társadalom: társas viselkedési szabályok
Szükséges előzetes ismeretek:	Szakmacsoportos ismeretek

RÁHANGOLÁS

Tevékenység 1

10 perc

Tanári instrukciók

Munkaforma

Módszerek

Eszközök

Üzenet a holnapból

A foglalkozás céljának bemutatása: a téma bevezetése, a munkahelyi gyakorlatra való felkészülés, a munkahelyi megfigyelés szempontjaihoz való támpontadás.

A csoportvezető mondja el a foglalkozás témáját. Minden csoporttag kapjon egyet az 1. mellékletből, melyet töltsön ki. Teljes körben mondja el minden csoporttag, hogy mit tud a cégről, ahol a gyakorlatát tölti majd. A csoportvezető ösztönözze a tagokat, amennyiben van információjuk az egyes gyakorlati helyekről, egészítsék ki az elhangzottakat.

A csoportvezető segítheti a munkát azzal, ha behozza a foglalkozásra az egyes gyakorlati helyszínek, cégek, gyárak információs anyagait, szóróanyagokat, prospektusokat.

Egyéni és nagycsoportos megbeszélés.

Feladatlap, interaktív nagycsoport.

1. melléklet, íróeszköz, szóróanyagok

JELENTÉSTEREMTÉS

Tevékenység 2

15 perc

Tanári instrukciók

Figyelem! Megfigyelem!

A munkahelyi gyakorlat lehetséges megfigyelési szempontjainak feltérképezése a munkahelyi megfigyelés modellezésével.

A csoportvezető vezesse fel a játékot azzal, hogy a játék abban kíván segítséget nyújtani, hogy mi mindent lehet megfigyelni a

munkahelyi gyakorlat alkalmával. Az iskola, mint munkahely lesz a foglalkozás feladatai során a minta, azaz az elemzés tárgya, hiszen az iskoláról, mint munkahelyről minden tanulónak vannak ismeretei, tapasztalatai. A csoportvezető mondja el, hogy a mai foglalkozás feladataiban és játékaiban egy olyan munkahelyről gyűjtenek össze információkat és beszélgetnek az ott folyó munkatevékenységekről, a jellemző munkakörülményekről, munkakörökről...stb, melyről minden csoporttagnak van ismerete. Ez a munkahely nem más, mint egy iskola.

1. A feladat első lépése, hogy a csoporttagok az ötletroham módszerével gyűjtsék össze, milyen munkakörben dolgoznak jellemzőek egy iskolában. /Amennyiben szükségesnek látja a foglalkozásvezető a játék előtt beszéljék meg a *szakma*, *munkakör* fogalmak különbségét egy-egy példán keresztül pl.: igazgató-helyettes=munkakör, szakma=matematika tanár vagy munkakör=gondnok, szakma=villanyszerelő/. Lehetséges megoldások: *tanító*, *tanár*, *iskolaitkár*, *igazgató*, *igazgató-helyettes*, *takarító*, *gondnok*, *könyvtáros*, *portás*, *konyhai kisegítő*, *szakács*...stb. A csoporttagok írják fel a munkaköröket csomagolópapírra, ami kerüljön a falra.
2. A feladat második lépéseként a csoportvezető kérdezze meg, hogy az egyes munkakörökben, milyen szakmájú emberek dolgozhatnak, a megoldásokat írják fel az egyes munkakörök mellé a csomagolópapírra egy másik színnel.
3. A feladat harmadik lépésében pedig a munkakör és szakma mellé írják fel, hogy milyen iskola tartozik sz egyes szakmához pl.: gondnok, karbantartó – villanyszerelő –szakmunkásképző iskola vagy szakiskola, OKJ tanfolyam.

Munkaforma

Módszerek

Eszközök

Tevékenység 3

20 perc

Tanári instrukciók

Nagycsoport.

Ötletroham, interaktív nagycsoport.

Csomagolópapír, filctollak, gyurmaragacs.

Mutasd, ki vagy!

A munkakörökhöz tartozó tevékenységek bemutatása.

A csoportvezető kérje meg a tagokat, hogy húzzanak egyet a 2. melléklet, előre szétvágott, kártyáiból. A kártyákon iskolai munkakörök olvashatóak. A tagok feladata némán, a most mutasd meg módszerével, eljátszani 3, a kihúzott munkakörre jellemző tevékenységet, jellemző napi feladatot. A többi csoporttag feladata kitalálni a munkakört és a 3 bemutatott tevékenységet.

A munkakörökhöz tartozó tevékenységek bemutatása után egészítsék ki a már falon függő munkakörlistát és írják az egyes munkakörök mellé a bemutatott feladatokat és az egyéb jellemző tevékenységekkel is egészítsék ki.

A játék végén a csoportvezető kérje meg a tagokat, hogy foglalják össze, milyen ismereteket gyűjtöttek eddig az iskoláról a foglalkozás eddigi játékaiban.

Munkaforma	Egyéni és nagycsoport.
Módszerek	Pantomim játék, ötletroham.
Eszközök	2. melléklet, filctoll.

Tevékenység 4 (A változat)

40 perc

Tanári instrukciók

Szemponozó

A munkahelyi gyakorlat megfigyelési szempontjainak végiggondoltatása feladatlap segítségével.

Minden csoporttag húzzon egyet a 3. melléklet előre szétvágott kártyáiból. Annyi kártya kerüljön a kihúzandók közé, illetve kártyák úgy kerüljenek kihúzásra, hogy 2 csoporttag ugyanazon munkakörnevet tartalmazó kártyát kapjon.

Ezt követően minden csoporttag kapjon egyet a 4. mellékletből /Szemponozó feladatlap/.

1. A csoporttagok feladata a feladatlap kitöltése a kihúzott munkakörre vonatkozóan, egyéni munka során. A feladatlap kitöltését követően mondja el a csoportvezető, hogy párban zajlik a további munka.
2. Minden kihúzott munkakört két csoporttag dolgozott ki, ők alkotnak egy- egy párt. A párok feladata megbeszélni a feladatlap kitöltése során átgondolt munkaköri jellemzőket és egy 3-5 percben bemutatni, prezentálni az adott munkaköri sajátosságokat a teljes csoport előtt. A prezentáció formája és szemléltető eszközei legyenek szabadon választhatóak /montázs, rajz, szóbeli bemutatás...stb./, ehhez kapjanak a párok kartonpapírt, filceket, ragasztót, színes magazinokat, ollót.
3. A prezentációk elhangzása után kérje meg a csoportvezető a csoportot, hogy szedjék össze a munkahelyi gyakorlat és/vagy megfigyelés lehetséges megfigyelési szempontjait. A megfigyelési szempontokat írják fel csomagolópapírra és tegyék a terem jól látható pontjára.
4. A feladatlap utolsó feladata olyan kérdések megfogalmazása, melyeket feltennének még az adott munkakörben dolgozóknak. A feladat egyrészt segítséget nyújt a megfigyelési szempontok kibővítéséhez. Másrészt – amennyiben a csoportvezetőnek lehetősége van – érdemes megszervezni az adott munkakörben dolgozókkal egy –egy interjút, hogy a csoporttagok feltehessék a kérdéseiket.

Munkaforma

Módszerek

Eszközök

Egyéni, pár, interaktív nagycsoport.

Feladatlap, prezentáció, megbeszélés.

3. és 4. melléklet, íróeszköz, filctoll, kartonpapír, ragasztó, olló, színes magazinok, csomagoló papír, gyurmaragacs.

Tevékenység 4 (B változat)

30 perc

Tanári instrukciók

Szemponozó

A munkahelyi gyakorlat megfigyelési szempontjainak végiggondoltatása feladatlap segítségével.

A csoportvezető vezesse be a feladatot azzal, hogy a munkahelyi gyakorlat megfigyelés szempontjairól beszélgetnek a

következőkben. Kérdezze meg, mi mindent lehet megfigyelni a munkahelyi gyakorlat során ahhoz, hogy a lehető legtöbb információt gyűjtsék össze az egyes munkakörökről, a cégnél folyó munkáról.

A bevezetést követően kérje meg a csoporttagokat, hogy válasszanak párt maguknak, a párválasztás a 3. számú melléklet képeivel is történhet. Minden pár kapjon egyet a Dobbantó projektben megvalósuló Job Shadowing tevékenység megszervezéséhez és lebonyolításához című, módszertani kézikönyv egyik megfigyelési lapjából /mellékletek/. A párok olvassák el a megfigyelési lapokat, nézzék át, milyen szempontok szerint zajlik a megfigyelés, majd mutassák be a teljes csoportnak az adott megfigyelési lap feladatait, megfigyelési szempontjait.

Pár, interaktív nagycsoport.

Feladatlap, prezentáció, megbeszélés.

3. melléklet, megfigyelési lapok a Dobbantó projektben megvalósuló Job Shadowing tevékenység megszervezéséhez és lebonyolításához című módszertani kézikönyvből.

Munkaforma

Módszerek

Eszközök

REFLEKTÁLÁS

Tevékenység 5

5-10 perc

Tanári instrukciók

Napzáró

Visszajelzés, értékelés.

Minden csoporttag kapjon egyet az 5. mellékletből. A csoportvezető az értékelő lap segítségével kérjen visszajelzést a foglalkozás feladatiról.

Interaktív nagycsoport.

Feladatlap, beszélgető kör.

5. melléklet, íróeszköz.

Munkaforma

Módszerek

Eszközök

MELLÉKLETEK

Dologra fel!/Üzenet a holnapból/1. melléklet

Üzenet a holnapból Írd be a hiányzó információkat!

A cég neve, ahol a
gyakorlatomat töltöttem:

.....
.....

A cég címe, ahol
a gyakorlatomat
töltöttem:

.....
.....

A cég tevékenysége:
/Mivel foglalkozik a cég?/

.....
.....
.....

Azt tudom még a
cégről, ahol a
gyakorlatomat
töltöttem,
hogy.....

.....
.....
.....

Mutasd, ki vagy! – pantomim kártyák
Kivágni szükséges.

szakács

takarító

tanár

könyvtáros

portás

edző

igazgató

gondnok

tanító

**Konyhai
kisegítő**

**pályaválasztási
tanácsadó**

titkárnő

szakács

szakács

takarító

takarító

énektanár

énektanár

testnevelés tanár

testnevelés tanár

gondnok

gondnok

konyhai kiségitő

konyhai kiségitő

Szempontozó - feladatlap

Milyen iskolai végzettség szükséges ahhoz, hogy az általad húzott munkakörben dolgozzon valaki? Írd ide!

.....

Milyen feladatai vannak, milyen tevékenységeket lát el nap, mint nap? Sorolj fel legalább 10 feladatot!

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

Milyen szerszámokat, eszközöket használ a munkája során? Karikázd be a jellemző eszközöket!

Írj még legalább 10 olyan eszköznevet vagy szerszámnevet, amit használ munkája során, akit húztál!

1.	3.	4.	5.
6.	7.	8.	9.
10.	11.	12.	13.

Az iskola melyik részében tölti a legtöbb időt, hol találkozhatsz vele a leggyakrabban? Írd ide!

.....

Mik a jellemző testhelyzet ebben a munkakörben? Gondold végig a feladatai végzése közben, milyen testhelyzetekben van leggyakrabban! Karikázd be a legjellemzőbbeket!

Hosszasan ül	Gyakran hajol	Sokat emel
Hosszasan áll	Gyakran görnyed	Mozgásban van

Milyen ruhát visel, amikor dolgozik? Írd ide!

Írd az üres körökbe, hogy kikkel van a leggyakrabban kapcsolatban, amikor dolgozik?

**Milyen fizikai megterheléssel jár a munkája?
Karikázd be a megfelelőt!**

1. Ülő munka

A munkaidő legnagyobb részében ülni kell. A feladatok teljesítéséhez csak ritkán szükséges gyaloglás vagy állás. Alkalmanként fel kell emelni, és vinni kell bizonyos tárgyakat és eszközöket. Pl. könyveket, papírt, melyek súlya nem haladja meg az 5 kg-ot.

2. Könnyű munka

A munkavégzés részben ülő, részben mozgásos tevékenység. A

---

dolgozók egy része sokat áll vagy járkál, mások ülnek, vagy kezükkel, illetve lábukkal gépeket, eszközöket vagy berendezéseket irányítanak, működtetnek. Alkalmanként kell legfeljebb 5 kg. súlyú tárgyakat, eszközöket emelni, cipelni vagy húzni.

3. Közepesen nehéz munka

Ez fizikai erő kifejtést és állóképességet követel. Gyakran kell emelni legfeljebb 12 kg. súlyú, ritkábban 25 kg. súlyú tárgyakat. Sokszor kell cipelni, tolni, húzni tárgyakat.

4. Nehéz munka

Nagy fizikai megterheléssel járó munkatevékenységeket kell végezni. Időnként 50, gyakran 25 kg. súlyú terheket kell mozgatni, emelni, cipelni.

5. Nagyon nehéz munka

Rendszeresen nagy erő kifejtésre van szükség ezen a szinten. Alkalmanként 50 kg-nál nagyobb súlyú, gyakran 25 kg-nál nagyobb súlyú terheket kell emelni és cipelni.

Írj 10 olyan kérdést, amit megkérdeznél attól az embertől, aki ezt a munkát végzi?

Törekedj arra, hogy minél többet megtudj erről a munkájáról!

-
- 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
  - 5.
  - 6.
-

7.

8.

9.

10.

NAPZÁRÓ

**Melyik feladat talált célba nálad a mai nap?
Írd a nyílvevőre a válaszodat!**

Melyik volt számodra a legérdekesebb feladat ma?

Melyik volt számodra a legszórakoztatóbb feladat ma?

Melyik volt számodra a leghasznosabb feladat ma?

